

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK
GLASILO MUZEJA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE
(Čakovec, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin,
Varaždinske Toplice)

UREDNIČKI ODBOR

Stjepan Hajduk (odgovorni urednik), Dragutin Feletar (urednik i grafička oprema), Željko Tomičić, Marijan Špoljar i Branko Šimek

MUZEJSKI VJESNIK izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Rukopisi se šalju na adresu: Muzej grada Koprivnice, 43300 Koprivnica, Trg dr. Leandera Brozovića 1

NAKLADNIK

Muzej grada Koprivnice
ZA NAKLADNIKA
Franjo Horvatić

TISAK

RO »Podravka — Usluge«, OOUR Koprivnička tiskara, 1979.

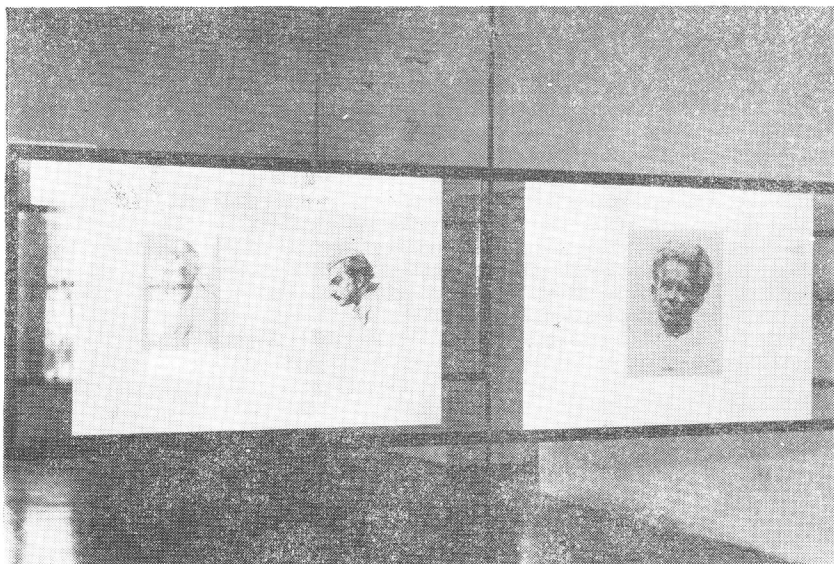
BROJ 2, siječanj 1979. godine

KAZALO

Dragutin Feletar: Za organiziraniju obradu »terena«	1
Stjepan Hajduk: Proslava 40. godišnjice Muzeja Varaždinske Toplice	3
Antun Bauer: Muzej u Varaždinskim Toplicama	7
Marijan Špoljar: Galerija i nova umjetnička praksa	10
Damjan Lapajne: O djelovanju Muzeja Moslavine u Kutini	12
Ivanka Štager: Izložba »Tito u Varaždinu«	15
Božidar Gerić: Istraživanje radničkog pokreta i NOB-e u Moslavini	17
Ante E. Brlić: Mjesta muzeja sjeverozapadne Hrvatske 1835. godine	19
Franjo Horvatić: Zavičajna muzejska zbirka u Đelekovcu	21
Tomislav Đurić: Prilozi za povijest Vinice	24
Libuše Kašpar: Etnološke izložbe varaždinskog Muzeja	28
Ljubica Ramušćak: Otkup etnografske građe u Međimurju	31
Josip Vidović: Arheološka istraživanja u Međimurju u 1978. godini	35
Zorko Marković: Uz problem istraživanja neolita i eneolita u sjeverozapadnoj Hrvatskoj	37
Željko Tomičić: Zaštitna arheološka istraživanja u Martinu na Muri	40
Marina Šimek: Zaštitno iskapanje u Svetom Petru Ludbreškom	44
Vladimira Pavić: O nalazu glinenog pećnjaka u Čakovcu	47
Josip Fluksi: O rekonstrukciji i konzerviranju keramike s arheoloških nalazišta	49
Dragutin Feletar: Tri vrijedne knjige	52
Libuše Kašpar: XXIX. savjetovanje o povijesnoj stambenoj arhitekturi	54
Zorko Marković: Proslava 100. godišnjice HAD-a i neka pitanja uz nju	56
Zoran Homen: Zaštitno iskapanje u Beketincu	57
Zoran Homen: Jedan od oblika informiranja o akcijama muzeja	59

O djelovanju Muzeja Moslavine u Kutini

U želji za čvršćim povezivanjem s muzejima u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, koristimo stranice »Muzejskog vjesnika« da informiramo kolege o počecima i dosadašnjem radu Muzeja Moslavine u Kutini. Bogata revolucionarna tradicija i značaj koji je Moslavina imala u NOB-u diktirali su osnivanje Muzeja da na znanstvenim osnovama prikuplja i prezentira postojeći historijski materijal. 1960. godine pristupilo se adaptaciji stare Erdödyeve kurije iz 18. stoljeća i već 1961. otvorena je prva stalna zbirka Muzeja. Putem dokumenata, fotosa i predmeta prikazan je razvoj radničkog pokreta i Partije te kronološki prikaz razvoja vojnih operacija i NOB-a od 1941. do 1945. Ova je zbirka, kasnije prerasla u odjel muzeja. U proteklih 18 godina imala je izuzetno značenje i bila jezgro za prikupljanje materijala i stvaranja bogatog arhiva od oko 10.000 dokumenata. Uz redovan rad organizirano je niz prigodnih tematskih izložbi, a posljednjih nekoliko godina prišlo se postavljanju pokretnih izložbi. Na taj način obišnena su mnoga sela, škole i radne organizacije kojima je to bio prvi susret sa muzejom i izložbom.

Detalj s izložbe Božidara Jakca u Muzeju Moslavine Kutina 1976. godine

Bogatstvo tradicionalne kulture i narodne umjetnosti, koja je rapidno nestajala pod naletom urbanizacije stvorili su potrebu za proširenjem djelatnosti muzeja i 1963. otvoren je stalni etno prostor. U isto vrijeme proširuje se djelatnost i na područje arheologije i tada Muzej dobiva svoj današnji naziv čime je naglašena kompleksnost i regionalnost.

Rad na etnologiji odvijao se u prvoj fazi, osim stalne postave, na prikupljanju i evidenciji pokretnog etno-materijala i obrađivani su podaci za »Etnografske karakteristike Moslavine«. Posljednjih godina pred naletima izgradnje, u selima Moslavine počela je nestajati tradicionalna drevna arhitektura. U prvo vrijeme zaštićeno je nekoliko izrazitih primjeraka kuća »čardaka« a jedan je i otkupljen za onda planirano etno-selo. Nažalost nedostatak materijalnih sredstava prisilio nas je da prolongiramo ostvarenje plana. Sada radimo ubrzano na evidenciji, snimanju i opisu drevne arhitekture. 1973. godine u Voloderu, poznatom vinarskom središtu, u staroj klijeti otvorena je vinogradarska zbirka. Za tu priliku obrađivana je tema o vinogradarstvu i vinogradarskim potrepštinama i klijetima. U radu se etnolozi susreću sa nizom teškoća, i to prvenstveno s pomanjkanjem sredstava za otkup etno-predmeta. Od 1963. godine do tada arheološki sasvim nepoznato područje, počelo se sistematski istraživati. Registrirano je niz arheoloških lokaliteta čime je dobivena slika povijesti Moslavine. Sistematski je iskopavano nekoliko lokaliteta; prethistorijsko naselje Marić-gradina, antička vila rustica u Okešincu, te kasno srednjovjekovni Garić-grad. Slučajni nalazi, sondaža i zaštitna iskopavanja upotpunila su arheološku topografiju, i 1970. godine postavljena je arheološka zbirka. Od materijala treba istaći

Zgrada Muzeja Moslavine u Kutini

veoma vrijednu zbirku srednjovjekovnih pećnjaka Garić-Grada. Danas se rad odvija na nadopuni topografije, prikupljanju historijskih izvora, posebno srednjovjekovnih. Najnovije iskapanje izvodio je Institut za arheologiju iz Zagreba na neolitskom lokalitetu. Posebna pažnja arheologa bila je posljednje dvije godine posvećena nadzoru nad izgradnjom nartovoda i sada auto-ceste Zagreb—Beograd.

Uz rad na kulturnoj povijesti Muzej je svoje djelovanje proširio i na likovnu kulturu. Priređen je veći broj izložbi a 1972. otvorena je galerija slika i skulptura sa stalnom postavom. Izlagao je veći broj autora, od najpoznatijih Božidara Jakca, Dušana Džamonje, Miroslava Suteja, do grupnih izložbi radnika — amatera. Za šest godina djelovanja prikupljeno je 400 djela. Osim muzejske djelatnosti izdan je Zbornik Moslavine i nekoliko većih kataloga uz značajnije izložbe likovne i tematske.

Ilustracije radi, navodimo da je samo od 1975. godine izlagano 61 puta i to 31 tematska izložba, 23 likovne i 6 etnoloških. Godišnje razmjenimo izložbe sa Narodnim muzejom u Zaječaru, sa kojim vrlo uspješno surađujemo. Tako je u Kutini prikazano likovno stvaralaštvo i narodna umjetnost Timočke krajine, dok je u Zaječaru pokazan narodni vez, likovno stvaralaštvo, radnički pokret i narodnooslobodilačka borba i socijalistička izgradnja Moslavine. Zajednički je realizirana spomen-zbirka narodnog heroja Milenka Brkovića Crnog u Brinjanima pokraj Kutine.

Osim ovih djelatnosti dosta se radi na zaštiti spomenika kulture. Razvijena je suradnja sa osnovnim i srednjim školama koje koriste zbirke muzeja za izvođenje nastave.

Na kraju bismo u nekoliko riječi spomenuli buduće zadatke od kojih je najveći obnova dotrajale i ruševne zgrade muzeja. Paralelno se radi na postavi nove kulturno-povijesne zbirke Moslavine, te postavi nekoliko manjih specijaliziranih zbirki. Odjel radničkog pokreta i NOB-a radi na projektu »Povijest KPJ-u Moslavine« i na stvaranju spomen-područja Moslavine. U toku je obnova Garić-Grada, a priprema se i nekoliko likovnih izložbi kojima bi se obradilo likovno stvaralaštvo Moslavine.

Osim stručnog muzeološkog rada radnici Muzeja angažirani su na samoupravnoj transformaciji Muzeja, i iznalaženju načina za što tješnje povezivanje sa udruženim radom, kako bi se unapredila djelatnost.

Teži se jačanju programske i materijalne osnove, dosada prilično skromne, samoupravnom razmjenom rada, sa udruženim radom i društveno-političkim zajednicama svih moslavačkih općina. Za nas je ovaj zadatak značajan, jer kao regionalni muzej moramo razviti nove forme samoupravnog udruživanja na području četiri općine iz dvije zajednice općina.

Želja nam je da razmjenimo iskustva, stručna i samoupravljačka, sa drugim muzejima kako bi lakše došli do što optimalnijih rješenja.